

VIỆT NAM ĐĂNG CẠI DIỄN ĐÀN KHỞI NGHIỆP ASEAN, CÔNG BỐ DANH BẠ GIẢI PHÁP CHUYỂN ĐỔI SỐ, TOP 10 STARTUP GỌI TÊN BASE, TRIIP, VBE

Danh bạ trực tuyến các giải pháp chuyển đổi số Việt Nam - Digital STARS Showcase 2020 - do VCCI và VNPT công bố tập hợp những giải pháp phù hợp nhằm giúp đỡ các doanh nghiệp, đặc biệt là các doanh nghiệp siêu nhỏ, nhỏ và vừa nâng cấp mô hình kinh doanh. Top 10 startup Việt trong danh bạ được lựa chọn để trình bày trước cộng đồng doanh nghiệp ASEAN gồm Base.vn, Triip, Vbee, Vietnam Blockchain Corporation, Bigbom, 689 Cloud, APPA Group, bePOS, X-Media, KPIBSC.

Diễn đàn khởi nghiệp ASEAN là sáng kiến của Việt Nam trong khuôn khổ hợp tác với dự án Mạng lưới khởi nghiệp Công nghệ số (Digital STARS), do VCCI, ASEAN BAC và các đối tác tổ chức theo hình thức kết hợp giữa hội thảo truyền thống với sự tham gia của các diễn giả nước ngoài thông qua cầu truyền hình.

Tại diễn đàn, ông Phạm Đình Đoàn - thành viên Hội đồng tư vấn kinh doanh ASEAN (ASEAN BAC), Chủ tịch Dự án Di sản của ASEAN BAC, Chủ tịch Tập đoàn Phú Thái - công bố báo cáo “Chuyển đổi số: Giải pháp giúp doanh nghiệp vượt qua đại dịch Covid-19 và phát triển”, được thực hiện bởi VCCI, VNPT hợp tác với Jetro. Đại dịch Covid-19 được ví như là thời cơ, là cú huých trăm năm để doanh nghiệp nhận ra tính ưu việt của kinh tế số và yêu cầu cấp bách hơn nữa của quá trình chuyển đổi số, ông Phạm Đình Đoàn chia sẻ tại diễn đàn.

Báo cáo cho thấy, trong sản xuất, vấn đề năng lực sản xuất suy giảm do các hạn chế hoạt động/làm việc tại nhà là khó khăn lớn nhất đối với các doanh nghiệp. Trong đó, các doanh

nh nghiệp lớn bị ảnh hưởng lớn hơn trong vấn đề thiếu hụt nguồn cung nguyên liệu đầu. Ngược lại, các doanh nghiệp vừa và nhỏ lại bị dịch Covid-19 ảnh hưởng lớn hơn trong các vấn đề năng lực sản xuất suy giảm do các hạn chế hoạt động/làm việc tại nhà, khó dự đoán khối lượng dự trữ hàng hóa thích hợp, chậm trễ trong việc bảo trì/hỗ trợ kỹ thuật do các biện pháp hạn chế việc di chuyển.

Liên quan đến hoạt động bán hàng của doanh nghiệp, nhóm doanh nghiệp lớn bị ảnh hưởng lớn hơn nhóm doanh nghiệp vừa và nhỏ trong các vấn đề thị trường nước ngoài bị thu hẹp. Ngược lại, các doanh nghiệp vừa và nhỏ lại bị dịch Covid-19 ảnh hưởng lớn hơn các doanh nghiệp lớn trong các vấn đề khó khăn trong việc giao tiếp để tìm kiếm khách hàng mới, khó khăn trong việc giao tiếp để chăm sóc và theo dõi khách hàng hiện tại, thị trường trong nước bị thu hẹp.

Về doanh thu, tỷ lệ doanh nghiệp có mức doanh thu tăng đạt tỷ lệ rất thấp, còn lại có tới hơn 3/4 số doanh nghiệp có mức doanh thu giảm, trong đó doanh nghiệp có tỷ lệ giảm doanh thu từ 1-25% và từ 25-50% đạt tỷ lệ cao. Có hơn 18% số doanh nghiệp giảm hơn 50% doanh thu bởi dịch bệnh. Doanh nghiệp tuy phần lớn đã trang bị những năng lực nhất định để tiến hành chuyển đổi số xong mới chỉ nằm ở mức độ cơ bản và sơ khai, tỷ lệ số hóa chiếm trong sản phẩm dịch vụ còn thấp, tỷ lệ đóng góp của các sản phẩm dịch vụ được số hóa trong tổng doanh thu không cao. Những rào cản chủ yếu khiến doanh nghiệp gặp khó khăn trong chuyển đổi số được kể đến như là chi phí ứng dụng công nghệ số cao, thiếu cơ sở hạ tầng, sợ

(Xem tiếp trang 11)

CĂN CƠ CHẾ THU HÚT VỐN CHO DOANH NGHIỆP KHỞI NGHIỆP ĐỔI MỚI SÁNG TẠO

Năm 2020, hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo Việt Nam đã vươn lên đứng thứ 3 trong khu vực Đông Nam Á. Vì vậy, cần nghiên cứu xây dựng chính sách ưu đãi dành riêng cho các quỹ đầu tư vào các công ty khởi nghiệp đổi mới sáng tạo, thúc đẩy nguồn vốn đầu tư.

Startup Việt gặp nhiều khó khăn trong tiếp cận và mở rộng thị phần

Theo số liệu của Văn phòng Đề án 844 (Bộ Khoa học và Công nghệ), tổng giá trị các thương vụ đầu tư vào startup Việt Nam từ đầu năm đến nay là 290,43 triệu USD; số lượng thương vụ đầu tư là 56; trong đó, 34 thương vụ đầu tư được công bố giá trị. Cụ thể, các lĩnh vực thu hút được nhiều vốn đầu tư (xếp theo thứ tự tổng số thương vụ giảm dần): Công nghệ tài chính: 12 thương vụ, tổng cộng 61,2 triệu USD; thương mại điện tử: 8 thương vụ, tổng cộng 143,85 triệu USD; HR (Quản trị nguồn nhân lực): 6 thương vụ, tổng cộng 36,88 triệu USD. Trong đó, 3 thương vụ có giá trị cao nhất là Tiki thuộc lĩnh vực thương mại điện tử, nhận được khoản đầu tư 130 triệu USD; Siêu Việt thuộc lĩnh vực HR, giá trị thương vụ là 34 triệu USD; Fvndit thuộc lĩnh vực công nghệ tài chính, giá trị khoản đầu tư là 30 triệu USD.

Trao đổi với phóng viên TBTCO, ông Bùi Thành Đô - Giám đốc và đồng sáng lập Thinkzone Ventures cho biết, Việt Nam là thị trường đầu tư nhiều tiềm năng trong khu vực Đông Nam Á. Theo báo cáo của Google, Temasek Holdings và Bain & Co., ước tính đến năm 2025, nền kinh tế Internet khu vực Đông Nam Á sẽ đạt 300 tỷ USD. Trong đó, Việt Nam

đạt 43 tỷ USD, xếp thứ 3 sau Indonesia và Thái Lan. Tuy nhiên, hiện nay vẫn còn những khó khăn, vướng mắc trong hoạt động thu hút vốn đầu tư của các doanh nghiệp khởi nghiệp đổi mới sáng tạo ở Việt Nam. Thực tế hiện tại, tại Việt Nam chưa có nhiều ưu đãi thủ tục thành lập cho quỹ đầu tư đổi mới sáng tạo so với các quỹ đầu tư thông thường. Do vậy, các quỹ đầu tư thường được đặt ở nước ngoài và xu hướng các startup hoạt động tại Việt Nam nhưng thành lập tại Singapore để nhận vốn đầu tư vẫn còn phổ biến.

Nói về nguyên nhân nhiều dự án khởi nghiệp đổi mới sáng tạo vẫn chưa thu hút được các nhà đầu tư, theo ông Đô, quy mô startup tại thị trường Việt Nam tương đối nhỏ, trong khi các quỹ đầu tư lớn thường tập trung đầu tư từ vòng hạt giống trở lên với những yêu cầu về sản phẩm kiểm chứng thị trường nhất định. Các startup Việt Nam mặc dù có lợi thế về ý tưởng và công nghệ, tuy nhiên gặp nhiều khó khăn trong việc tiếp cận và mở rộng thị phần.

Hệ sinh thái hỗ trợ khởi nghiệp tại Việt Nam vẫn đang trong giai đoạn hoàn thiện và kết nối, chưa có nhiều nguồn lực của các tổ chức, doanh nghiệp dành cho việc phát triển và hỗ trợ các startup. Vấn đề về nhân sự, Việt Nam có thế mạnh về công nghệ với đội ngũ kỹ sư công nghệ có trình độ cao, tuy nhiên năng lực quản lý và phát triển kinh doanh còn nhiều điểm yếu và gặp rào cản về ngôn ngữ lớn khi tiếp cận các thị trường quốc tế.

Cần chính sách ưu đãi thu hút vốn đầu tư trực tiếp vào Việt Nam

Chia sẻ kinh nghiệm thu hút vốn đầu tư đối

Ảnh minh họa

với các doanh nghiệp khởi nghiệp đổi mới sáng tạo tại Việt Nam, ông Đô cho rằng, với các doanh nghiệp khởi nghiệp đổi mới sáng tạo, các bạn cần tập trung vào sản phẩm và giá trị cốt lõi của mình đang đóng góp cho xã hội là gì, các bạn đang giải quyết vấn đề gì của khách hàng và bằng cách nào.

Cùng với đó, các nhà sáng lập cần biết rõ lộ trình phát triển của startup của mình với các mục tiêu cần đạt được để gọi vốn trước khi bắt đầu trao đổi với các quỹ đầu tư. Các mục tiêu có thể là những mục tiêu lớn, không chỉ giới hạn tại thị trường Việt Nam mà còn có thể hướng đến cả các thị trường quốc tế với dung lượng lớn hơn nữa. Thị trường đầu tư khởi nghiệp rất sôi động, các startup đủ tốt thì nhà đầu tư sẽ tự tìm đến.

Còn theo ông Nguyễn Hoàng Việt - Giám đốc đầu tư tại VIGroup, hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo Việt Nam hiện nay có khoảng gần 100 quỹ đầu tư mạo hiểm, trong đó

có khoảng 20 quỹ nội. Mỗi quỹ đầu tư lại có khẩu vị, mạng lưới, thế mạnh khác nhau, do đó startup Việt cần tìm hiểu thật kỹ và phân nhóm nhà đầu tư tiềm năng theo định hướng và mục tiêu phát triển của mình. Khuyến nghị chính sách thu hút đầu tư, theo ông Đô, trong thời gian tới, các hành lang pháp lý cần được nghiên cứu và điều chỉnh cho linh hoạt hơn với các công ty khởi nghiệp đổi mới sáng tạo hoạt động với các mô hình kinh doanh mới, sáng tạo, chưa có tiền lệ và chưa được quy định trong các văn bản pháp lý hiện hành. “Đồng thời, nghiên cứu xây dựng các cơ chế chính sách ưu đãi dành riêng cho các quỹ đầu tư vào các công ty khởi nghiệp đổi mới sáng tạo, thúc đẩy nguồn vốn đầu tư khởi nghiệp đổ trực tiếp vào Việt Nam. Có các chính sách phát triển các đơn vị hỗ trợ, xây dựng hệ sinh thái khởi nghiệp giúp khởi nghiệp bền vững” - ông Đô nhấn mạnh ■

Bản tin KNĐMST số 41/2020

SÁNG TẠO TỪ LÁ CHUỐI VÔ DỊCH KHỞI NGHIỆP NÔNG NGHIỆP

Ngày 1/11/2020, chung kết cuộc thi Khởi nghiệp Nông nghiệp Đổi mới sáng tạo 2020 được tổ chức tại Học viện Nông nghiệp Việt Nam. Cuộc thi nằm trong khuôn khổ Tuần lễ Kết nối công nghệ và đổi mới sáng tạo 2020 do Bộ Khoa học và Công nghệ, Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn tổ chức.

Tại vòng chung kết, 12 đội thi có 20 phút thuyết trình về dự án và trả lời câu hỏi từ ban giám khảo. Sau đó, 4 đội thi được chọn vào vòng đấu trí để tìm ra dự án đạt giải cao nhất.

Vượt qua các đội thi, dự án Vibale - nâng cao giá trị lá chuối Việt Nam giành chiến thắng chung cuộc, nhận giải thưởng trị giá 30 triệu đồng. Dự án được đánh giá có tính sáng tạo, khả năng nhân rộng cao, đem lại giá trị hữu ích cho cộng đồng và nâng cao nền nông nghiệp bền vững.

Vibale là dự án được triển khai từ năm 2019, đưa ra giải pháp sử dụng lá chuối đóng thành khay, hộp để thay thế sản phẩm hộp xốp đựng thức ăn đang gây ô nhiễm môi trường. Sản phẩm có ưu điểm dễ dàng phân hủy, giảm thải rác thải ra môi trường, tăng sinh kế cho người nông dân. Với dây chuyền công nghệ hiện đại được chuyển giao, sản phẩm khi được ép khô vẫn giữ nguyên màu sắc của lá chuối, có thể bảo quản trong 12 tháng.

Nguyễn Diệu Linh, đồng sáng lập dự án cho biết, hiện các sản phẩm của dự án đã được cung cấp trong một số nhà hàng phía Nam. Sắp

Thứ trưởng Bộ KH&CN Trần Văn Tùng và Giám đốc Học viện Nông nghiệp Việt Nam Nguyễn Thị Lan trao phần thưởng cho đội giải Nhất

Ảnh: DT

tới, dự án sẽ nghiên cứu và thử nghiệm thêm các sản phẩm thân thiện với môi trường từ lá sen, mo cau.

Tại lễ trao giải, một dự án nhận giải nhì là cải tiến và phát triển sản phẩm truyền thống từ gạo và hoạt chất thiên nhiên, hai dự án đạt giải ba gồm, dự án Green life - đổi rác lấy quà và dự án công nghệ sinh học tái chế sản phẩm ni tơ dùng trong nuôi trồng thủy sản. Hai dự án nhận giải khuyến khích gồm công ty du lịch thương mại Kimfly Travel và dự án sử dụng thảo mộc thay thế kháng sinh trong nuôi lợn sạch.

Cũng trong tối cùng ngày diễn ra lễ bế mạc Tuần lễ Kết nối công nghệ và Đổi mới sáng tạo 2020.

Phần thưởng là tiền mặt và vé tham dự Chương trình Khởi nghiệp lớn nhất châu Âu SLUSH 2021, tham quan hệ sinh thái khởi nghiệp tại Phần Lan ■

Nguồn: <https://www.most.gov.vn>

IELTS ONLINE TESTS - NỀN TẢNG THI NGOẠI NGỮ CHO GIỚI TRẺ

Gặp “Cha đẻ” của IELTS Online Tests.com - Nguyễn Anh Tú, người từng xuất hiện trên rất nhiều mặt báo 3 năm trước khi website thi thử IELTS miễn phí của anh được ra mắt. Ba năm là khoảng thời gian vừa đủ để nhìn lại một dự án khởi nghiệp không chỉ thành công bởi những con số, mà còn bởi giá trị nhân văn mà nó mang lại cho cộng đồng.

Dự án IELTS Online Test miễn phí lớn nhất thế giới

Nền tảng thi thử IELTS Online Test (IOT) của Nguyễn Anh Tú là nền tảng miễn phí giúp những người muốn thi lấy chứng chỉ IELTS có thể luyện tập trước khi thi chính thức. Được vận hành bởi sự đóng góp của cộng đồng người học, giáo viên. IOT đã được vận hành hơn 2 năm và chính thức ra mắt vào năm 2017. Hiện tại, IOT đã được triển khai trên 120 quốc gia, hơn 2,5 triệu tài khoản đăng ký và hơn 3 triệu bài thi đã hoàn thành.

Được hỏi lý do ra đời dự án, Anh Tú chia sẻ: “Mình nhận thấy không phải ai cũng có thể trả một mức phí cao cho việc thi thử theo đúng format bài thi thật. Website thi thử IELTS miễn phí ra đời, trước hết vì nhu cầu học và luyện tập tiếng Anh của bản thân, sau đó tôi quyết định hoàn thiện website để hỗ trợ cộng đồng”.

Khó khăn nhất với Anh Tú những ngày đầu là nền tảng kỹ thuật và tài liệu. Nhờ quãng thời gian học đại học, Anh Tú có được nền tảng tư duy tốt, nên việc tạo lập và phát triển trang web dần trở nên dễ dàng hơn. “Lúc xây dựng trang web, mình đang làm việc toàn thời gian tại một công ty phần mềm ở Manchester nên thời gian

eo hẹp. Rất may mắn, mình đã được InterGreat Education Group hỗ trợ nhiều, giúp sản phẩm đi đúng hướng. Mình cũng đặc biệt cảm ơn anh Phạm Đăng Khoa, người đã không ngại gian khổ làm việc không vì lợi nhuận hàng năm trời, động viên những lúc gặp khó khăn” - Nguyễn Viết Tú chia sẻ.

Nhìn lại chặng đường 3 năm, khi được hỏi Nguyễn Viết Tú đã “thu hoạch” được những thành quả ra sao, Tú thành thật cho biết: “Về mặt số liệu, năm 2019 dự án đã đón 4 triệu học viên trên toàn thế giới, tăng 30% so với 2018. Tuy nhiên thành công lớn nhất mình cho rằng chính là sự ủng hộ, hưởng ứng từ cộng đồng. Có nhiều bài viết cộng đồng nghìn lượt share về dự án, rất nhiều lời cảm ơn đến IOT vì đã giúp họ đạt được kết quả tốt. Đọc những dòng chia sẻ từ sinh viên, cá nhân mình vô cùng hạnh phúc vì đã góp phần giúp họ đạt tới những thành công đó, đây cũng chính là thành công lớn nhất của mình”.

Lời khuyên với các bạn trẻ đang có ý định khởi nghiệp

Các bạn trẻ luôn nghĩ rằng khởi nghiệp phải táo bạo, liều lĩnh nhưng mình cho rằng trước khi làm việc gì, nhất là khởi nghiệp, càng cần phải thận trọng. Trang bị và tích lũy đầy đủ kiến thức chuyên môn, kinh nghiệm thực tế, không nên nôn nóng dễ mắc sai lầm. Cô giáo cũ đã nói với mình một câu rất hay: “Trong quá trình tìm kiếm những vì sao, không phải ai cũng chạm tới, nhưng chắc chắn một điều chân bạn sẽ không còn lấm bùn”.

Có nhiều câu chuyện về những tấm gương theo đuổi đam mê khởi nghiệp thành công mà

bỏ ngang đại học. Tuy nhiên với Nguyễn Anh Tú, tầm quan trọng của việc học đại học luôn có chỗ đứng trong xã hội. “Minh nghĩ học đại học thời nào cũng quan trọng.

Không chỉ cung cấp tri thức ở bậc cao hơn và chuyên sâu hơn, đại học là môi trường tốt để thu thập kỹ năng sống, rèn luyện lối tư duy và tầm nhìn cho tương lai. Việc học tại Greenwich (Việt Nam) là nền tảng cho các quyết định quan trọng, cũng như thành công trong cuộc đời của mình. Mỗi doanh nghiệp sẽ có những yêu cầu nghiệp vụ riêng, không trường đại học nào có thể dạy hết tất cả, nhưng việc có nền tảng vững chắc sẽ giúp cho việc mở rộng, đào sâu kiến thức ở giai đoạn sau này dễ dàng hơn” - Nguyễn Anh Tú chia sẻ.

Với Nguyễn Anh Tú, anh đã nâng tầm bài toán từ nhu cầu cá nhân để hình thành một ý tưởng phục vụ cộng đồng. Quan điểm của anh rất rõ ràng: “Trách nhiệm đối với cộng đồng là điều mỗi cá nhân cần có. Nếu nhu cầu cá nhân phù hợp, hỗ trợ cho cộng đồng thì đó cũng chính là đích đến trong công việc, đặc biệt là với những người trẻ tuổi. Ieltsonline.com

xuất phát từ chính nhu cầu của tôi và dần hướng đến phục vụ miễn phí nhu cầu của cộng đồng. Thay vì chỉ nghĩ tới vấn đề của bản thân, tại sao không thử nghĩ xem mình có thể góp sức giải quyết vấn đề gì cho cộng đồng?”.

Startup có lẽ đang là hướng đi được rất nhiều các bạn sinh viên lựa chọn hiện nay. Thành công nhiều, thất bại cũng không ít. Nhưng điều đó cũng chứng tỏ rằng sinh viên ngày nay không chỉ được đánh giá bằng điểm số mà còn bằng sự sáng tạo và những đam mê cá nhân, những cống hiến có ích cho cộng đồng.

Tuy nhiên, để hiện thực hóa được ước mơ, hoài bão của lớp trẻ thì môi trường giáo dục chính là yếu tố quan trọng hàng đầu. Và câu chuyện truyền cảm hứng của startup Anh Tú đã góp phần khẳng định điều đó.

Ngay sau khi ra mắt, IOT của Nguyễn Anh Tú đã được tập đoàn công nghệ giáo dục nổi tiếng thế giới InterGreat Education đề nghị đầu tư 80.000 bảng Anh. Hiện tại, Nguyễn Anh Tú là giám đốc chi nhánh của InterGreat Education tại Việt Nam (một trong bảy giám đốc của InterGreat Education) ■

Bản tin KNĐMST số 38/2020

VIỆT NAM ĐĂNG CAI DIỄN ĐÀN... (Tiếp theo trang 6)

rò rỉ dữ liệu doanh nghiệp, thiếu nhân lực có trình độ... trong đó chi phí là rào cản lớn nhất.

Trước những khó khăn kể trên, doanh nghiệp đã đưa ra nhiều đề xuất mong muốn Chính phủ có thêm những hỗ trợ để doanh nghiệp dễ dàng hơn trong chuyển đổi số. Trong đó, xây dựng nên các quy tắc, quy định thúc đẩy kinh doanh không dùng giấy tờ, hỗ trợ tài chính cho ứng dụng công nghệ số và minh bạch hóa các quy tắc, quy định về quản lý dữ liệu là 3 kiến nghị được doanh nghiệp kỳ vọng nhiều nhất sẽ làm nên thay đổi lớn trong

xu thế chuyển đổi số tại Việt Nam trong thời gian tới.

Cũng trong Diễn đàn Khởi nghiệp ASEAN lần này, top 10 doanh nghiệp khởi nghiệp sáng tạo do Ban cố vấn của Chương trình Digital STARS Showcase 2020 lựa chọn, sẽ trình bày với cộng đồng doanh nghiệp trong khu vực các giải pháp của mình và ứng dụng để giúp doanh nghiệp thành công trong chuyển đổi số, tạo lợi thế cạnh tranh và hướng tới phát triển bền vững ■

Bản tin KNĐMST số 40/2020